

Pledoarie pentru nuc

Sunday, 22 February 2009

Nucul este o specie pomicolă cultivată din cele mai vechi timpuri în diferite zone ale lumii cu climat temperat. Pe teritoriul României, a fost cultivat chiar din timpul ocupației romane, cu peste 2000 de ani în urmă.

Numele nucului provine din denumirile latine "nuca" sau "nucetum", iar aprecierea de care s-a bucurat și răspândirea largă pe care a avut-o nucul în trecut s-au rasfrânt și în toponimie, numeroase localități fiind denumite în acest sens: Nucet, Nuci, Nucetul, Nucsoara.

Nucul face parte dintr-o grupă de plante pomicele cunoscută sub numele de « **nucifere** » alături de alte plante valoroase cum ar fi alunul, castanul sau migdalul. Toate aceste specii pomicele au fructe numite nuci false, de la care se consumă miezul.

Nucul comun (**denumirea botanică *Juglans Regia***), cultivat în România este cunoscut și sub numele de "nucul carpatin", "nucul persan": și este un arbore viguros cu o înălțime de până la 30 de m. Diametrul coroanei poate ajunge până la 28 – 30 de m și este foarte deasă. Longevitatea vegetală a nucului poate ajunge până la 450 de ani, iar în unele cazuri excepționale poate fi de două sau chiar de trei ori mai mare.

IMPORTANTA CULTURII

Importanța pomicolă rezidă în valoarea alimentară a fructelor, nucile constituind un aliment complet și concentrat; ele conțin substanțe grase, substanțe proteice, substanțe minerale, vitamine, hidrați de carbon, etc.

Ca plantă tehnică, nucul asigură materia primă pentru numeroase ramuri ale industriei. Miezul de nuca se poate consuma proaspăt, în produsele de patiserie, iar datorită conținutului mare în grăsimi din el se obține un excelent ulei comestibil și tehnic, care, fiind sicativ, este folosit în pictură, pentru fabricarea cernelii tipografice, a săpunului de lux, în obținerea a numeroase produse farmaceutice și cosmetice. Turta rămasă după extragerea uleiului este folosită la fabricarea halvalei, constituind și un nutret concentrat în hrana animalelor și păsărilor.

Din fructele verzi, înainte de întărirea endocarpului, se poate prepara dulceata, rachiu. Endocarpul este un comustibil cu putere calorică ridicată, se folosește în industrie pentru prepararea carbonului activ, a pietrei de slefuit și a amestecurilor fine de linoleum.

Nucul este mult apreciat și pentru lemnul său de calitate superioară, având o mare rezistență, plasticitate și finete, fiind folosit în fabricarea mobilei de lux, pentru sculptura, în industria avioanelor și automobilelor.

Ca planta medicinală, nucul a fost folosit și în trecut în medicina. Sucul din frunzele de nuc era folosit ca vermifug, ca tonic, ca unguent pentru ulcere, dezinfectant urinar, antidiareic, etc. Adeptii homeopatiei recomandă mezocarpul pentru tratamentul acneei, iritațiilor, vomelor, etc.

Ca planta ecologică, nucul este de neînlocuit, fiindcă este unul dintre puținii arbori care absorbă metalele grele din atmosferă. În plus, deși crește lent, datorită rădăcinilor sale foarte dezvoltate, nucul prezintă importanță în ameliorațiile agrosilvice fiind folosit contra eroziunii solului și a alunecărilor de teren, precum și ca specie principală în perdelele de protecție.

NECESITATEA FOLOSIRII LA PLANTARE A NUCILOR ALTOITI

Majoritatea țărilor cultivatoare de nuci au ajuns la concluzia că înmulțirea nucului prin sămânță nu poate să constituie calea rentabilă pentru înființarea de plantații intensive la această specie.

Aproape întreaga producție provine din biotipurile locale ce nu satisfac cerințele și exigențele mereu crescânde ale consumatorilor, deziderate ce nu pot fi realizate decât prin cultivarea unor soiuri de nuc. Înmulțirea prin sămânță, cum s-a procedat secole de-a rândul și cum se mai procedează încă, nu transmite la urmași caracterelor și însușirile plantei mamă. Dintr-o nucă bună poate rezulta un pom cu nuci de calitate inferioară și invers. Pe lângă aceasta, nucul este avizat de polenizarea străină, mai ales datorită faptului că la majoritatea soiurilor organele reproductive barbătești (amentii cu polen) și cele femeiești (ovarele) nu se maturează deodată pe același pom.

În această situație, calea cea mai sigură de a avea plantații de nuc cu soiuri și tipuri superioare, rămâne cea a înmulțirii vegetative și în special altoirea, prin care însușirile plantei înmulțite rămân neschimbate.

Pentru eliminarea acestui inconvenient s-a trecut la selecționarea unor biotipuri valoroase, crearea și apoi omologarea de soiuri și portaltoi care corespund comenzilor sociale actuale.

În acest fel există posibilitatea de a avea plantații uniforme, cu producție posibil de standardizată, în cantități cât mai mari, cu perspective de a face comerț.

Fiecare zonă ecologică are în general un sortiment specific, cu soiurile formate în acele condiții. **În România s-au obținut soiurile Jupanesti, Geoagiu, Novaci, Pestisani, Mihaela, etc, dar și portaltoii Tg. Jiu 1, Secular și Portval.**

La nuc, ca și la alte specii fructifere lemnoase, precocitatea de rodire (adică momentul apariției primelor fructe), este un caracter genotipic. Aceasta este influențat în egală măsură atât de factorii ecologici cât și de cei culturali.

Pomii crescuti pe radacini proprii produc fructe dupa 10-15 ani, in timp ce la aceia altoiti pe Juglans regia primele fructe apar dupa 6-8 ani de la plantare, pentru ca in cazul altoirii pe Juglans nigra, primele fructe sa apara dupa 5-6 ani, sau chiar mai devreme.

Datorita acestor particularitati, pentru practica este mai importanta varsta la care apar primele recolte eficiente din punct de vedere economic.

Important este si faptul ca nucii altoiti dau fructe de calitate mai buna, cu valoare comerciala si alimentara mai mare, in timp ce de la nucii proveniti dprin seminte se pot alege maximum 20% fructe de calitate.

Din aceste motive organizarea noilor plantatii de nuc, indiferent de marimea lor, trebuie sa se faca si la noi cu pomi altoiti, cum se practica in S.U.A, Franta , Italia si alte state.

PERSPECTIVE IN CULTURA NUCULUI

Nucul este o planta pomicola cu reale posibilitati de crestere a suprafetelor si productiei la nivel mondial, ca urmare a cerintelor progresive ale societatii pentru asigurarea necesarului alimentar.

In acest context mondial si european, de aderare la Uniunea Europeana, se impune revizuirea atitudinii cultivatorilor de nuc din tara noastra vis-a vis de plantatiile existente si cele noi infintate, de perspectivele economice si comerciale ale nucilor si de ocuparea fortei de munca in acest domeniu.

Interesul fermierilor pentru aceasta specie poate capata conotatii speciale prin avantajele oferite de cultura nucului, la care se adauga sprijinul financiar oferit de programe internationale si interne pentru dezvoltarea acestei culturi pomicole in zone diferite ale tarii.

Principala cale de modernizare a culturii nucului este inasa, ameliorarea genetica, iar principalele obiective de ameliorare genetica a nucului in toate programele cunoscute, inclusiv in Romania, se refera la:dez mugurire si inflorire tarzie, pentru a reduce pericolul brumelor tarzii, fructificare pe ramuri laterale, toleranta la bacterioza si antracnoza, marimea fructului (peste 15 gr) si procent ridicat de miez (peste 40%), coaja subtire, usor de spart, mare productivitate si rodire timpurie.

Fiind in acelasi timp o planta pomicola, tehnica, forestiera, medicinala, dendrologica si amelioratoare, nucul este considerat pe drept cuvand una dintre cele mai importante specii pomicole din tara noastra.

Prof. Eliane - Teodora Stancioiu

Sursa: <http://www.gazetadeagricultura.info/>